

Nýggja kvotuskipanin haltar:

Freistar okkum at tveita tosk útaftur

-Tá øll á landi hava fingið sitt fær skip og manning bert 1,55 kr. fyri kiloð av toski, sum er veiddur útum kvotuna. Ein verður næstan freistaður at tveita hann í havið aftur, tí upsi gevur meir enn tvífalt, sigur Leivur Eidesgaard, skipari á Sjóvartún

Fríggjadagin 10 juni landaði snellubáturin Sjóvartún úr Oyndarfirði á Kósini í Klaksvík. Teir fimm menninir umborð høvdu verið úti í átta dagar og teir landaðu 54.000 pund, tað er uppi bátin.

So at siga øll veiðan var upsi, men eitt lítið sindur av toski høvdu teir eisni. Teir landaðu 300 kilo, ella 600 pund av toski. Teir landaðu 252 kilo av toski A. fyri 8.000 kiloð og 48 kilo av 2A fyri 6.50 kiloð. Toskurin gav tilsamans 2328 krónur. Men tá avtornaði, og tað almenna var farið við sínum parti, fekk skip og manning bert 1,55 fyri kiloð av hesum góða toski.

Elvir til lógarbrot

Løgtingið samtykti í vár eitt broytingaruppskot frá einum meiriluta í fiskivinnuneyðndini til lógina um vinnuligan fiskiskap. Har stendur, at toskur útum kvotuna kundu avreiðast fyri uppspris minus fimmmprosent. Tað vil siga at skip og manning finga uppspris fyri toskin. Munurin millum uppspris og toskapris skuldi býttast

soleiðis: 1/3 til grunnin fyri óarbeiðsførar fiskimenn og 2/4 til ein eftirlønargrunn fyri fiskimenn yvir 60 ár.

Hetta vístu millum annað Hendrik Old og Heine O. Heinesen á herfyri, tá landsstýrið kom við eini

kunngerð, sum sýnir hvussu landsstýrið túlkar lógina um vinnuligan fiskiskap og hvussu landsstýrið býtur tosk útum kvotu

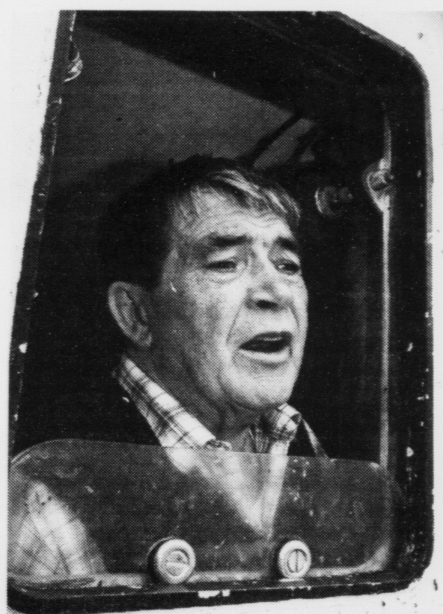
- Tað er greitt, at landsstýrið fylgir ikki hesum broytingaruppskotið, sum tingið hevur samtykt. Hetta er tvørligt hjá lógarbrot. Eg havi gjørt vart við hetta í kvotunevndini, sigur Jákup Sólstein, formaður í Reiðarafelagnum.

- Teir hava gjørt ein kunngerð sum sigur í grein seks. "Fiskiveiðuførlitið skal innheinta virði av veiðu veidd útum ásettu kvotu, hvørs virði verður at býta soleiðis: 1/5 til fiskifar og manning, 1/5 til grunnin fyri óarbeiðsførar fiskimenn, 1/5 til Fiskiveiðuførlitið og 2/5 til Arbeidsloysistryggingina.

Loysir seg næstan ikki

Sjóvartún er ein 40 tonsari og toskakvotan hjá bátum millum 20-100 tons er uppfiskað.

- Av teimum 2328 krónunum vit finga fyri toskin, vórðu beinan vegin 4/5, ella

1862 krónur, trektar frá fløgustuðlinum fyri mei mánað. Lønjavningargrunnurin var so skjótur at trekkja peningin, at vit høvdu ikki fingið peningin frá virkinum, vit seldu fiskin til, sigur Leivur Eidesgaard.

- Vit seldu tosk fyri 2328 krónum. Tá óarbeiðsførar fiskimenn, fiskiveiðuførlitið og arbeidsloysistryggingin høvdu fingið sitt vórðu 465 krónur eftir til skip og manning. Veruligi prísurin hjá okkum var 1,55 fyri toskin, sigur Leivur Eidesgaard.

- Einasti fyrimunur hjá fiskimanninum við hesi kunngerð er, at neyðugt er ikki at rýma undan toski. Men landsins myndugleikar seta fiskimannin "uppá prøva".

Hendan kunngerð næstan lokkar fiskimannin at tveita tosk útaftur. Tað er freistandi at geva pláss í lastini fyri gráum upsa til 3,20 kr. fyri kiloð, heldur enn blankan stóran feitan tosk, sum vit umborð, tá avtornar, ikki fáa meir enn 1,55 fyri kiloð, sigur Leivur Eidesgaard.

-Hjá fiskimanninum verður toskurin ongantíð meir enn ein toskur. Skal tað næstan kosta pening at veiða hann, so fer hann heldur í havið aftur, sigur Leivur Eidesgaard.

Heldur tosk fyri uppspris

- Hevði landsstýrið fylgt upprunliga uppskotinum um at geva skipi og manning uppspris fyri toskin, so hevði roknistykkið sæð heilt ørvísi út og munandi meira rímuligt fyri vinnuna, sigur Jákup Sólstein, formaður í Reiðarafelagnum.

Tíðindir vilja vera við, at trolarar selja tosk heilt bíliga og fáa síðan eitt sind-

Leivur Eidesgaard, skipari. Myndirnar eru tiknar tá Sjóvartún landaði í Klaksvík 10. juni. Hann sigur at landsstýrið freistar fiskimannin við kunngerðini um tosk útum kvotu Myndir: Kalmar

ur hægri prís fyri upsan frá virkinum, fyri at víga uppmóti. Hesin toskur kemur ikki í almennu hagtølini. Sosialurin hevur ikki fingið váttað hesi tíðindir.

Byrjunnartrupuleikar

Thomas Arabo, landsstýrismaður í fiskivinnumálum viðgongur at byrjunnartrupuleikar eru við kvotuskipanini.

- Lógin um vinnuligan fiskiskap er góð og vit fáa møguleika til at gera ábøtur á hvussu lógin skal haldast. Lógin verður endurskoðað á Ólavsøku.

- Eitt eri eg púra visur í, tann toskur sum í dag verður veiddur útum kvoturna, verður mótroknaður í heyst, soleiðis at toskakvotan tá verður minni, sigur Thomas Arabo.

- Annars trúgvi eg ikki, at tað verða so stórir trupuleikar tá kvotan verður býtt av nýggjum nú í næstum. Eg trúgvi at bátarnir heldur fara at velja hava eginkvotu heldur enn felagskvotu, tá kunnu teir stýra fiskiskapinum nógv betri, sigur Thomas Arabo.

jústinus

fíggjarmálaráðharrin - var nógv ímóti. Hann vísti á, at bøkurnar jú ikki kunnu elast.

Og ein ungur vágamaður í sama flokki helt seg vera sera hittinorðaðan tá hann ávaraði ímóti, at »fóroyingurin skuldi doyggja við bókablað í munni«.

Men bøkurnar blivu undantiknar - hóast tær ikki kunnu elast.

Eingin bók hevði komið

Hanus Andreassen og Kirsten Brix hava sít eina forlag - forlagið Náttólin.

Glas lækni er triða bókin, sum kemur út á hesum forlag.

Hvussu hevði sæð út hjá teimum, um MVG var á bókum?

- Tað hevði eingin bók komið! siga tey.

- Sum nú er, melur tað akkurat runt. Vit fáa einki í egnan lumma. Tað ber ikki til at skarva av nakrastøni.

Varð MVG lagt á, hevði tað ikki borið til.

Ríkt mentanarlív

At bøkurnar blivu frítiknar fyri MVG, kann kanska kallast mentanarpolitikkur. Men annars halda tey, at ov lítið verður gjørt á hesum øki.

- Tað eru summi sum halda, at tá tíðirnar eru ringar, fer mentanarlívið at blóma av sær sjálvum. Tað er ikki beint. Mentanarlívinum tørvar pening sum alt annað, sigur Kirsten Brix.

Hon vísir til tann alment stuðlaða Leikpall Føroya, sum síðani hann kom hevur stímbrað og ment føroyskan sjónleik í stóran mun.

- Tað hevði verið ynskiligt, um ein meiri miðvisur mentanarpolitikkur varð førður á øllum økjum - ikki minst í hesum tíðum. Tí pengarnir sum fara til mentanina - tað eru pengar sum muna.

Ríkt mentanarlív

Tey halda bæði, at mentanarlívið í Føroyum hevur sera ríkt farnu 10 árin - ikki minst innan tónleik og sjónleik.

- Men tað er kortini eitt, sum er spell í hesum sambandi, heldur Hanus.

- Tað er, at mentanarlívið ikki verður endurspeglað í fjølmiðlunum. Vit hava eitt ótal av bløðum, men tað er bara viðhvørt at mentanarlívið verður tikið fram.

Hann heldur, at betri hevði verið at havt eitt ella tvey bløð, í staðin fyri øll tey vit hava nú.

- Høvdu vit savnað kreftirnar haldi eg, at orka eisini hevði verið til at viðgjørt mentanarlívið. Tað er ein stór saknur sum er.